

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og menningarmálaráðuneytið

NIÐURSTÖÐUR SAMRÁÐS Í MÁLINU:

Leiðbeinandi matsviðmið í náttúrufræði, samfélagsfræði, skólaíþróttum, list- og verkgreinum og upplýsinga- og tæknimennt fyrir 4. og 7. bekk grunnskóla - drög.

Nr. 67/2020 í samráðsgátt stjórnvalda

Júní 2020

Efnisyfirlit

1. Fyrirkomulag.....	3
2. Málefni.....	3
3. Þátttaka.....	3
4. Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim.....	3
4.1 Yfirlit yfir umsagnir.....	3
4.2 Efnisatriði í umsögnum.....	4
4.4 Önnur álitaefni í umsögnum.....	6
5. Næstu skref.....	7

1. Fyrirkomulag

Leiðbeinandi matsviðmið fyrir 4. og 7. bekk grunnskóla í náttúrufræði, samfélagsfræði, skólaíþróttum, list- og verkgreinum og upplýsinga- og tæknimennt- drög voru birt í samráðsgátt stjórnvalda og fyrirkomulag málsins svo sem hér segir:

Slóð á mál nr. 60/2020:	https://samradsgatt.island.is/oll-mal/\$Cases/Details/?id=2656#advices
Umsagnarfrestur:	21.03.2020 – 31.05.2020.
Birting umsagna:	Umsagnir birtar jafnóðum.

Í almennri kynningu málsins kemur fram að niðurstöður samráðsins verði birtar þegar unnið hafi verið úr þeim ábendingum og athugasemdum sem berast.

2. Málefni

Í gildandi aðalnámskrá grunnskóla fyrir einstök greinasvið sem tók gildi 2013 voru sett fram matsviðmið á öllum námssviðum við lok grunnskóla. Menntamálastofnun hefur nú gengið frá drögum að sambærilegum matsviðmiðum fyrir 4. og 7. bekk grunnskóla í náttúrufræði, samfélagsfræði, skólaíþróttum, list- og verkgreinum og upplýsinga- og tæknimennt en mikið hefur verið kallað eftir slíkum viðmiðum. Áður hafði stofnunin lokið við gerð samskonar viðmiða fyrir íslensku, stærðfræði og erlend tungumál og voru þau viðmið auglýst í Stjórnartíðindum þann 29. júlí 2019 eftir umsögn í Samráðsgátt. Þau má finna í nýjum kafla, nr. 27, í aðalnámskrá grunnskóla sem er birt á vef mennta- og menningarmálaráðuneytis. Stofnunin hafði samráð við ýmsa grunnskóla við gerð viðmiðanna og byggði einnig á fyrri viðmiðavinnu sem fram fór á vegum mennta- og menningarmálaráðuneytis. Við frágang matsviðmiðanna hafa hæfniviðmið á viðkomandi greinasviðum verið höfð til hliðsjónar og matsviðmið við lok grunnskóla sem eru hluti af aðalnámskrá grunnskóla frá 2013. Gert er ráð fyrir að afloknu samráði verði matsviðmiðin gefin út sem hluti af aðalnámskrá grunnskóla, birt í Stjórnartíðindum og kynnt fyrir skólasamfélaginu.

3. Þátttaka

Vakin var athygli fjölda hagsmunaaðila á birtingu í samráðsgátt með tölvupóstum og fréttatilkyningum. Alls bárust 37 umsagnir sem skiptast þannig:

Einstaklingar:	37
Lögaðilar:	0
Samtals:	37

4. Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim

4.1 Yfirlit yfir umsagnir

Alls bárust 35 umsagnir frá eftirfarandi aðilum: Margréti Össurardóttur (2); Þófríði Soffíu Þórarinsdóttur; Guðrúnu Gísladóttur; Ólöfu Jónsdóttur; Þuríði Helgu Guðbrandsdóttur; Margréti Jónsdóttur; Skúla Sigurðssyni; Steinunni E. Benediktsdóttur; Guðmundu Önnu Þórðardóttur; Margréti Sigrúnu Þórólfsdóttur; Önnu Guðnýju Sigurgeirsdóttur; Kristbjörgu Hermannsdóttur; Ragnari Inga Sigurðssyni; Ingibjörgu Hólm Einarsdóttur; Öldu Björk Sigurðardóttur; Silja Konráðsdóttur; Bjargey Aðalsteinsdóttur; Sofíu Jóhannsdóttur; Evu Huldu Emilsdóttur; Jónu Guðrúnu Jónsdóttur; Önnu Guðnýju Ólafsdóttur; Tómasi Albert Holton; Guðrúnu Bergsdóttur; Heiðu Lind Sigurðardóttur; Rannveigu Björk Þorkelsdóttur; Hauki Arasyni; Elínu Gísladóttur; Halldóru Láru Benónýsdóttur; Sigurhönnu Friðþórsdóttur;

Önnu Þóru Jónsdóttur (2); Úlfhildi Helgu Guðbjartsdóttur; Oddný Guðrúnu Guðmundsdóttur; Valdimari Helgasyni; Þórhöllu L. Guðmundsdóttur og Torfa Hjartarsyni.

4.2 Efnisatriði í umsögnum

Almennt lýstu umsagnaraðilar óánægju með drögin að leiðbeinandi matsviðmiðum fyrir 4. og 7. bekk. Mest var fjallað um viðmið í list- og verkgreinum, einkum textílmenn og heimilisfræði og þar má greina óánægju með sameiginleg matsviðmið í list- og verkgreinum. Einnig voru gerðar athugasemdir við náttúrufræðiviðmiðin en einnig viðmið hinna námssviðanna. Verður því hér tæpt stuttlega á efnisatriðum umsagna einkum hvað varðar tillögur til úrbóta en vísað er til umsagnanna sjálfra til að fá skýrari mynd af athugasemdum og ábendingum.

Í umsögnum Margrétar Össurardóttir er gagnrýnt orðalag og að samfellu vanti í viðmiðum verkgreina.

Í umsögn Þórfriðar Soffiu Þórarinsdóttur eru athugasemdir gerðar við innihald hæfniviðmiða í list- og verkgreinum og að í upplýsingatækni vanti matsviðmið fyrir forritun. Þá er gagnrýnt að það vanti mat á kennslu einstakra þátta í samfélags- og náttúrufræði.

Í umsögn Guðrúnar Gísladóttur kemur fram að viðmið í listgreinum séu nokkuð skýr en athugasemd gerð við hugtakanotkun.

Í umsögn Ólafar Jónsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar.

Í umsögn Margrétar Jónsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Skúla Sigurðssonar er bent á að leiðbeinandi matsviðmið komi til með að auka vinnu kennara og að ekki sé nægilegt samræmi milli viðmiða.

Í umsögn Steinunnar E. Benediktsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar.

Í umsögn Guðmundu Önnu Þórðardóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar.

Í umsögn Margrétar Sigrúnar Þórólfsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Önnu Guðnýjar Sigurgeirsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Kristbjargar Hermannsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar en um leið spurt hvað sé áunnið með útgáfu matsviðmiða.

Í umsögn Ragnars Inga Sigurðssonar er gerð athugasemd við sameiginleg viðmið námsgreina.

Í umsögn Ingibjargar Hólm Einarsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar.

Í umsögn Öldu Bjarkar Sigurðardóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Silju Konráðsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar.

Í umsögn Bjargeyjar Aðalsteinsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Sofíu Jóhannsdóttur er lýst yfir áhyggjum af stöðu samfélagsgreina og því sem skólum er ætlað að gera samkvæmt aðalnámskrá.

Í umsögn Evu Huldu Emilsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar.

Í umsögn Jónu Guðrúnar Jónsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir listgreinar.

Í umsögn Önnu Guðnýjar Ólafsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Tómasar Alberts Holton er bent á að einfaldi þurfi matsviðmið í samfélagsfræði, hafa þau færri og auðskiljanlegri.

Í umsögn Guðrúnar Bergsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir verkgreinar. Einnig er bent á að erfiðleika þess að gera matsviðmið fyrir yngri nemendur út frá matsviðmiðum í 10. bekk þar sem heimilisfræði sé oft valgrein á unglingsstigi.

Í umsögn Heiðu Lindar Sigurðardóttur er bent á að þróa þurfi matsviðmiðin betur einkum í list- og verkgreinum.

Í umsögn Rannveigar Bjarkar Þorkeldsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir listgreinar.

Í umsögn Hauks Arasonar er varað við birtingu matsviðmiða fyrir 4. og 7. bekk í náttúrufræði. Talið er nauðsynlegt að endursemja matsviðmið með hliðsjón af hæfniviðmiðum námskrárinnar og að hægt hefði verið að vinna matsviðmið sem hefðu jákvæðari áhrif á náttúrufræðimenntun í grunnskólum. Meginveikleiki matsviðmiðanna er að áhersla sé á samfélagslega þætti en ekki náttúrufræði.

Í umsögn Elínar Gísladóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar og að orðalag og stígangi í viðmiðunum sé ekki nógu skýrt.

Í umsögn Halldóru Láru Benónýsdóttur kemur fram að erfitt sé að vinna eftir matsviðmiðum í samfélags- og náttúrugreinum.

Í umsögn Sigurhönnu Friðþórsdóttur er farið fram á lengdan umsagnarfrest.

Í umsögn Önnu Þóru Jónsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar annars vegar og skólaípróttir hins vegar. Einnig er gerð athugasemd við orðalag matsviðmiða fyrir samfélags- og náttúrufræði. Þá er bent á að oft sé lítil munur á A, B og C þáttum í umsögnum, einkum í skólaípróttum.

Í umsögn Úlfhildar Helgu Guðbjartsdóttur er farið fram á lengdan umsagnarfrest.

Í umsögn Oddnýjar Guðrúnar Guðmundsdóttur kemur fram að matsviðmiðin í samfélags- og náttúrugreinum séu alltof víð, orðalag flókið og að þau endurspegli ekki innhald námsgreina.

Í umsögn Valdimars Helgasonar er tekið undir umsögn Hauks Arasonar.

Í umsögn Þórhöllu L. Guðmundsdóttur kemur fram óánægja með sameiginleg matsviðmið fyrir list- og verkgreinar.

Í umsögn Torfa Hjartarsonar eru matsviðmið í upplýsinga- og tæknimennt gagnrýnd, þau þurfi að endurspeglar styrkleika námskrárinnar og taka mið af breytingum sem hafa orðið í tækniþróun og tækninotkun.

Í umsögnunum komu fram ýmsar gagnlegar ábendingar og var brugðist við þeim með eftirfarandi hætti:

Umsagnarfrestur var lengdur til 31. maí 2020 og því voru matsviðmiðin alls 7 vikur í samráðsgáttinni.

Ákveðið er að fulltrúar frá mennta- og menningarmálaráðuneyti og Menntamálastofnun fundi sérstaklega með forystu fagfélaga námssviðanna fimm, sérfræðingum á sviði náttúrufræðimenntunar og námskrárgerðar við Menntavísindasvið HÍ og faghópi á sviði upplýsingatæknimenntar og miðlunar við Menntavísindasvið HÍ með það að markmiði að leita leiða til að bæta matsviðmið þannig að þau geti gagnast skólasamfélaginu sem best.

Í kjölfar fundanna verða matsviðmiðin unnin betur í samráði við hagsmunaaðila og birt í Stjórnartíðindum og bætt við 27. kafla aðalnámskrár grunnskóla með sambærilegum hætti og matsviðmið fyrir 4. og 7. bekk grunnskóla í íslensku, stærðfræði og erlendum tungumálum.

4.4 Önnur álitafni í umsögnum

Margar ábendingar bárust er lúta að gildandi aðalnámskrá grunnskóla og greinasviðum hennar. Óánægja ríkir með umsagnaraðila um sameiginleg matsviðmið við lok 10. bekkjar í listgreinum (sviðslistir, sjónlistir og tónmennt), verkgreinum (heimilisfræði, hönnun og smíði og textílmenn) og skólaíþróttum (sund og íþróttir) hins vegar. Ráðuneytið vill benda á að ekki er verið að breyta aðalnámskrá og matsviðmiðmiðum við lok 10. bekkjar heldur er verið að útfæra matsviðmið við lok 4. og 7. bekkjar innan ramma gildandi aðalnámskrár. Þessi leiðbeinandi matsviðmið munu bætast við þau leiðbeinandi matsviðmið sem nú þegar hafa verið birt í nýjum [kafla númer 27](#), bls. 233 í aðalnámskrá grunnskóla. Þó að í aðalnámskrá segi að gefa skuli eina lokaeinkunn við útskrift úr grunnskóla fyrir listgreinar, verkgreinar og skólaíþróttir er ekkert því til fyrirstöðu að gefa einkunnir fyrir hverja námsgrein í 4. og 7. bekk og nýta matsviðmið í 4. og 7. bekk í því skyni.

Þá voru gerðar athugasemdir við hvernig staðið var að vinnu við matsviðmiðin þ.e. hverjir voru fengnir til verksins og hvernig þeir voru valdir. Menntamálastofnun auglýsti eftir kennurum til að vinna við gerð matsviðmiða bæði á heimasíðu og með ítrekuðum bréfum til skólastjórnenda grunnskóla. Hafa þarf í huga við frekari vinnu við matsviðmið að fá breiðari aðkomu fagfélaga og sérfræðinga í kennaramenntunarstofnunum og skoða einnig útfærslu erlendis í aðalnámskrám.

Hvað varðar athugasemdir um að ekki sé gætt að samræmi milli viðmiða A, B og C verður það skoðað og lagað þar sem það á við.

5. Næstu skref

Mennta- og menningarmálaráðuneytið mun að lokinni endurskoðun matsviðmiðanna í samráði við Menntamálastofnun og hagsmunaaðila birta þau aftur í samráðsgátt Stjórnarráðsins í tvær vikur að lágmarki.